

KOMENTÁŘ

22. března 2021

Snížení počtu obyvatel kraje v roce 2020 ovlivnila nepříznivá epidemická situace

K 31. 12. 2020 žilo v Jihočeském kraji podle předběžných výsledků 643 551 obyvatel, přičemž mírně převažovaly ženy (50,6 %). Proti stavu na začátku roku se počet obyvatel snížil o 532 osob. Tuto skutečnost výrazně ovlivnila záporná přirozená změna obyvatelstva (-1 248), kdy v důsledku koronavirové pandemie umíralo podstatně víc lidí než v předchozích letech. Migrační přírůstek byl naopak v příznivých hodnotách (+716).

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihočeském kraji a jeho okresech k 31. prosinci 2020

	Jihočeský kraj	Okres						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Celkem	643 551	196 602	61 320	90 279	71 588	50 779	70 532	102 451
Muži	318 048	96 333	30 943	44 524	35 327	25 477	34 888	50 556
Ženy	325 503	100 269	30 377	45 755	36 261	25 302	35 644	51 895

V Jihočeském kraji se v roce 2020 snížil počet obyvatel o 532 osob. Pokles zaznamenaly všechny okresy kromě okresu České Budějovice (+669) a okresu Písek, kde byl počet obyvatel stejný jako na začátku roku. Ženy převažovaly v pěti okresech kraje, nejvíce na Českobudějovicku (51,0 %), v menšině byly ženy pouze v okresech Český Krumlov (49,5 %) a Prachatice (49,8 %).

Živě se v kraji v roce 2020 **narodilo** 6 552 dětí, což bylo o 113 dětí méně než v předchozím roce. Mezi živě narozenými dětmi mírně převažovali chlapci (3 358), jejich podíl činil 51,3 %.

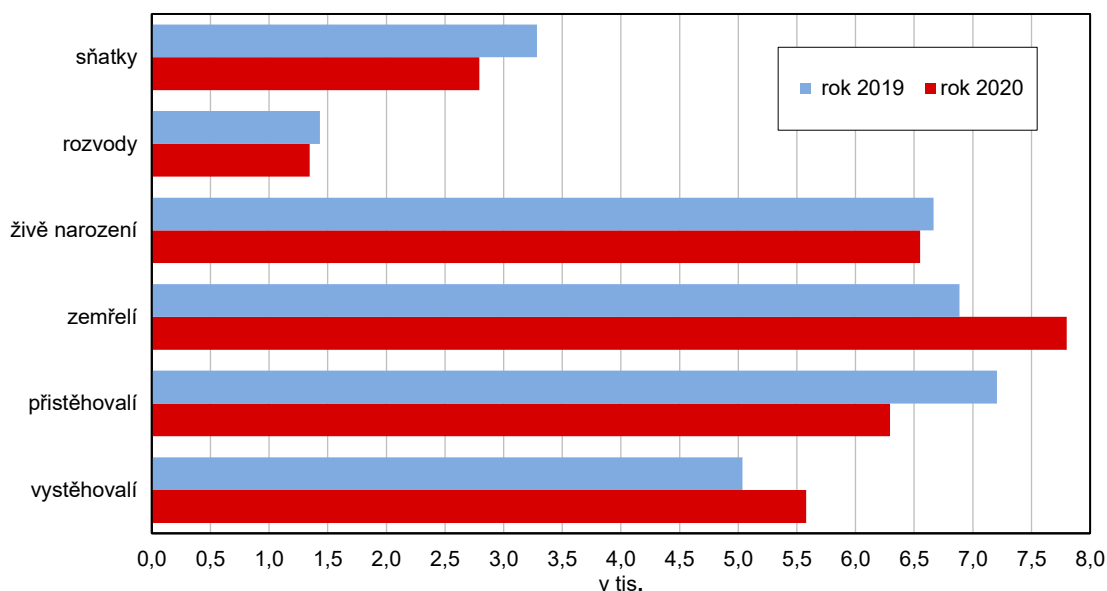
Jako první v pořadí se narodilo 46,6 % dětí, druhorozených bylo 38,2 % a zbylých 15,1 % připadalo na děti, které se narodily jako třetí a další v pořadí.

Podíl dětí narozených **mimo manželství** se v kraji po dvouletém snižování opět zvýšil a dosáhl hodnoty 50,6 %. Nejvíce dětí se nesezdaným párům narodilo v okrese Český Krumlov (59,5 %), nejmenší podíl dětí narozených mimo manželství uvedl okres České Budějovice (46,1 %).

S relativní hodnotou **porodnosti** 10,2 ‰, která byla nepatrně nižší než celorepublikový průměr (10,3 ‰), se Jihočeský kraj řadí na osmé místo mezi kraji. Nejvyšší porodnost byla vykázána v hlavním městě Praze (11,1 ‰), naopak nejméně dětí na 1 000 obyvatel se narodilo v kraji Karlovarském kraji (9,1 ‰). V rámci Jihočeského kraje byla nejvyšší porodnost v okrese České Budějovice (11,5 ‰), nejnižší pak v okrese Prachatice (8,9 ‰).

KOMENTÁŘ

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji v roce 2019 a 2020

Ve sledovaném období **zemřelo 7 800** osob, což bylo o 915 osob více než před rokem. Vysoký nárůst počtu zemřelých byl úzce spojen s koronavirovou pandemií v zemi. Nejvyšší podíl zemřelých byl ve věkové skupině 80–89 let. Celková **úmrtnost** v kraji (12,1 ‰) byla stejná jako republikový průměr a byla šestá nejnižší mezi kraji. Nejvyšší úmrtnost v přepočtu na 1 000 obyvatel byla v Karlovarském kraji (13,7 ‰), naopak nejnižší v hlavním městě Praze (10,3 ‰). V relativním vyjádření nejméně lidé umírali v okrese České Budějovice (11,0 ‰), nejvyšší úmrtnost pak byla v okrese Tábor (13,5 ‰). Kojenecká úmrtnost (2,3 ‰) byla stejná jako celorepublikový průměr a novorozenecká úmrtnost (1,5 ‰) byla nepatrně nižší než průměr republiky (1,6 ‰).

Vyšší počet zemřelých osob než živě narozených dětí snížil během roku 2020 počet obyvatel kraje o 1 248 osob. **Přirozený úbytek** v přepočtu na tisíc obyvatel v Jihočeském kraji měl hodnotu -1,9 ‰ a byl vyšší než průměr za ČR (-1,8 ‰). Kladná přirozená změna byla v roce 2020 zaznamenána jen v hlavním městě Praze (+0,8 ‰), v ostatních krajích došlo k úbytku obyvatelstva přirozenou měnou, nejvíce pak v Karlovarském kraji (-4,6 ‰). V Jihočeském kraji ke zvýšení počtu obyvatel přirozenou měnou došlo pouze v okrese České Budějovice. V ostatních okresech kraje byly hodnoty přirozené změny v záporných hodnotách.

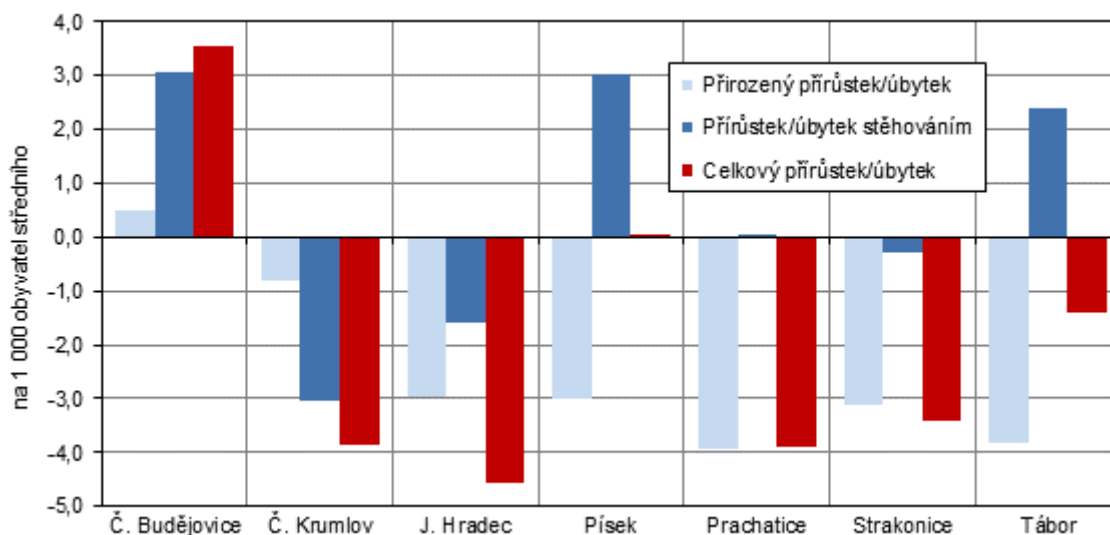
Během roku 2020 se do Jihočeského kraje **přistěhovalo** 6 294 osob a 5 578 osob se z kraje **vystěhovalo**. Díky převaze přistěhovalých činil **přírůstek stěhováním** 716 osob. Nejvyšší migrační přírůstek byl zaznamenán ve Středočeském kraji (+13 721), naopak nejvyšší úbytek byl v Moravskoslezském kraji (-3 568).

V regionálním pohledu vykázal převahu přistěhovalých nad vystěhovalými především okres České Budějovice (+601), naopak nejvíce osob se odstěhovalo z okresu Český Krumlov (-187).

KOMENTÁŘ

Z ciziny se v loňském roce do kraje přistěhovalo 2 243 osob, převážně z Ukrajiny (41,3 %), do ciziny se odstěhovalo 1 713 osob a nejčastěji to bylo na Ukrajinu nebo na Slovensko. Mezi obcemi uvnitř kraje se přestěhovalo 10 965 osob (vnitřní stěhování).

Graf 2 Pohyb obyvatelstva v okresech Jihočeského kraje v roce 2020

Během roku 2020 bylo uzavřeno 2 792 **sňatků**, což je o 492 méně než v předchozím roce. Pokles sňatečnosti byl pravděpodobně ovlivněn epidemickou situací v zemi. Z 64,8 % se jednalo o první sňatek obou snoubenců (tzv. protogamní sňatky). Pro 74,2 % ženichů a 73,8 % nevěst se jednalo o první sňatek.

Sňatečnost v kraji (4,3 ‰) byla lehce vyšší než republikový průměr (4,2 ‰) a mezi kraji se řadila na třetí místo. Nejvyšší sňatečnost byla zaznamenána v Moravskoslezském kraji (4,5 ‰), naopak nejnižší byla ve Středočeském a Královéhradeckém kraji. (4,0 ‰). Uvnitř kraje pak byla zaznamenána nejvyšší sňatečnost v okresech České Budějovice a Český Krumlov (4,6 ‰) a nejnižší v okrese Písek (3,8 ‰).

V roce 2020 bylo **rozvedeno** 1 354 manželství, což bylo o 88 méně než v předchozím roce. Z celkového počtu rozvodů bylo 32,4 % žádostí podáno na návrh ženy a 49,7 % na společný návrh. V kraji bylo rozvedeno 821 manželství s nezletilými dětmi. Ve 44,5 % případů se jednalo o ukončení manželství s jedním dítětem a ve 49,6 % se dvěma nezletilými dětmi. Bylo však rozvedeno také 19 manželství se 3 a více nezletilými dětmi, což z celkového počtu rozvedených manželství s dětmi činilo 6 %.

Rozvodovost byla v Jihočeském kraji v roce 2020 nepatrně vyšší než republikový průměr (2,0 ‰) a kraj s hodnotou 2,1 rozvodů na 1 000 obyvatel obsadil pátou nejvyšší pozici. Přesto se jednalo o nejnižší rozvodovost ve sledované historii. Nejnižší rozvodovost uvedl Kraj Vysočina (1,7 ‰), nejvyšší pak Středočeský a Karlovarský kraj (2,3 ‰). Nejvyšší rozvodovost v rámci kraje byla v okrese České Budějovice (2,3 ‰), naopak nejnižší v okresech Písek a Tábor (1,9 ‰).

KOMENTÁŘ

Potratem v roce 2020 skončilo v Jihočeském kraji 1 954 těhotenství, což bylo meziročně o 44 potratů méně. Z 54,7 % se jednalo o umělá přerušení těhotenství (UPT). V tomto podílu jsou napříč republikou výrazné rozdíly. Zatímco nejnižší podíl UPT nedosáhl ani poloviny všech potratů v kraji (Plzeňský kraj 43,4 %), nejvyšší podíl byl zaznamenán v Karlovarském kraji (68,6 %).

Celková **potratovost** v kraji dosáhla hodnoty 3,0 ‰ a byla vyšší než republikový průměr (2,8 ‰). Nejvyšší potratovost byla zaznamenána v Ústeckém kraji (4,0 ‰), naopak nejnižší v Pardubickém kraji (2,3 ‰). V rámci Jihočeského kraje byla nejvyšší potratovost v okrese Český Krumlov (3,5 ‰), naopak nejnižší v okresech Jindřichův Hradec a Prachatice (2,3 ‰).

Tab. 2. **Pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji v roce 2020**

(předběžné údaje)

	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Potraty	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
Absolutní údaje										
Kraj celkem	2 792	1 345	6 552	1 954	7 800	-1 248	6 294	5 578	716	-532
v tom okresy:										
České Budějovice	906	445	2 258	639	2 160	98	3 017	2 416	601	699
Český Krumlov	283	128	632	212	681	-49	874	1 061	-187	-236
Jindřichův Hradec	377	185	881	208	1 150	-269	1 140	1 284	-144	-413
Písek	272	139	675	238	890	-215	1 299	1 083	216	1
Prachatice	227	102	455	117	656	-201	767	765	2	-199
Strakonice	307	154	659	194	880	-221	1 020	1 039	-19	-240
Tábor	420	192	992	346	1 383	-391	1 375	1 128	247	-144
Relativní údaje (na 1 000 obyvatel středního stavu)										
Kraj celkem	4,3	2,1	10,2	3,0	12,1	-1,9	9,8	8,7	1,1	-0,8
v tom okresy:										
České Budějovice	4,6	2,3	11,5	3,3	11,0	0,5	15,4	12,3	3,1	3,6
Český Krumlov	4,6	2,1	10,3	3,5	11,1	-0,8	14,2	17,3	-3,0	-3,8
Jindřichův Hradec	4,2	2,0	9,7	2,3	12,7	-3,0	12,6	14,2	-1,6	-4,6
Písek	3,8	1,9	9,4	3,3	12,4	-3,0	18,2	15,1	3,0	0,0
Prachatice	4,5	2,0	8,9	2,3	12,9	-3,9	15,1	15,0	0,0	-3,9
Strakonice	4,3	2,2	9,3	2,7	12,5	-3,1	14,4	14,7	-0,3	-3,4
Tábor	4,1	1,9	9,7	3,4	13,5	-3,8	13,4	11,0	2,4	-1,4

Další informace: [Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v 1 až 4. čtvrtletí 2020](#)

[RI Pohyb obyvatelstva – rok 2020](#)

Kontakt:

Ing. Petra Dolejšová
Krajská správa ČSÚ České Budějovice
Oddělení informačních služeb a správy registrů
Tel.: 386 718 440, 605 589 695
e-mail: petra.dolejsova@czso.cz